

LA UNIVERSITAT, ON VIU LA CIÈNCIA

Esteban Morcillo

*Hunc igitur terrorem animi tenebrasque necessesit [...] sed naturae species ratioque.*¹

TITUS LUCRETIUS CARUS.
De rerum natura, Liber tertius: 91-93

Aquests versos de Lucreci, que segueixen l'elogi d'Epicur, «honor de la gent grega», sempre m'han semblat una de les més belles metàfores de la ciència com a virtut per a aconseguir l'ataràxia, aquest estat d'ànim propi de la saviesa. Aquest desig, sens dubte, ha estat en el cor mateix del «somni de Lucreci» i ha estat un fil conductor del pensament científic que arriba fins a nosaltres, com ha assenyalat el magnífic recent assaig d'aquest mateix títol del director de MÈTODE, Martí Domínguez.

L'aposta per la ciència ha caracteritzat sempre l'esperit de la Universitat de València. Des dels seus inicis, fa més de cinc segles, estudis com els de medicina introduïren els nous conceptes de l'anatomia humana de Vesali així com un coneixement pràctic del món natural, sobretot de les herbes terapèutiques. De fet, la necessitat de disposar de terres on cultivar aquestes plantes medicinals va promoure la creació d'uns primers horts vinculats a la universitat que, amb el temps i després de diverses ubicacions, constituïrien l'origen de l'actual Jardí Botànic.

L'Estudi General va ser també centre d'humanisme i tolerància. En aquelles aules van estudiar o transmetre els seus coneixements personalitats com el cirurgià Lluís Alcanyís, perseguit i finalment cremat per la Inquisició, el paracelsista Llorenç Coçar i Lluís Vives, veritable precursor de les ciències socials. També botànics com Joan Plaça o Antonio José Cavanilles, l'erudit Gregori Maians, el matemàtic i astrònom Jeroni Munyós, i Juan Bautista Muñoz, cosmògraf d'Índies, entre d'altres, o ja en una època més recent, Santiago Ramón y Cajal, van contribuir a la transmissió del coneixement científic des de la Universitat de València.

En 1909 l'Acadèmia Medicoescolar, associació d'estudiants de medicina de la universitat, va organitzar un

homenatge a Charles Darwin amb motiu del centenari del seu naixement, l'únic reconeixement acadèmic celebrat en tot l'estat amb motiu d'aquesta important efemèride. L'acte, al qual va acudir Miguel de Unamuno, aleshores rector de la Universitat de Salamanca, va rebre diversos atacs de la premsa conservadora més radical. Així, *La Semana Católica* titllà l'acte d'«homenatge... al diable».

També en 1909 es va crear l'observatori astronòmic, que posteriorment s'ubicaria a l'actual edifici del Rectorat i finalment a les modernes instal·lacions que actualment ocupa i des de les quals combina la investigació amb la divulgació.

La posada en marxa de l'OTRI i del Parc Científic ha satisfet l'objectiu de fer més efectiu tot el potencial de la Universitat i connectar-lo amb les necessitats tecnològiques i d'innovació que demanda la societat en les anomenades universitats de tercera generació. Els diversos centres propis i del CSIC que es troben instal·lats en els nostres espais són una bona mostra del compromís amb el desenvolupament científic i la transferència del coneixement, així com també les nombroses empreses innovadores que s'han constituït en els darrers anys proven la necessitat de continuar generant sinergies

entre l'acadèmia i les iniciatives adreçades a millorar la productivitat empresarial.

I és que la ciència actual R+D+I no pot entendre's si no és de manera col·laborativa. VLC/Campus és la proposta conjunta de la UV, la UPV i el CSIC per a compartir amb el teixit productiu, fundacions sanitàries i diverses entitats de la societat l'espai de coneixement a través d'un Campus d'Excel·lència Internacional. La ciència és cultura i difondre-la és un dels nostres compromisos; però també representa la bellesa de la veritat i la poesia. I totes les persones i institucions que defensem que només amb un coneixement –paraula tan lligada al concepte mateix d'universitat– profund de l'univers es podrà avançar cap a un futur il·luminat, en formem part. I n'estem orgullosos. ☺

Esteban Morcillo. Rector de la Universitat de València.

Miguel Lorenzo

**«LA CIÈNCIA ÉS CULTURA
I DIFONDRE-LA ÉS UN DELS
NOSTRES COMPROMISOS»**

¹ Aquest terror, doncs, i aquestes tenebres de l'esperit necessari és que les dissipen [...] la contemplació de la natura i la ciència.